

Meandre del riu Calders

Calders

Ubicació

Comarca: Moianès
Emplaçament Sota el Castell

Coordenades:

Latitud: 41.7911
Longitud: 1.99265
UTM Est (X): 416301
UTM Nord (Y): 4627073

Classificació

Número de fitxa 08034 - 135
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estat de conservació Regular
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Altres
Titularitat Pública
Autoria de la fitxa OPC (María del Agua Cortés)
Data de registre de la fitxa: dl., 04/06/2012 - 02:00

Descripció

Des del mirador que es va construir per contemplar aquest indret podem veure davant nostre un turó amb les restes del castell al cim, talment una illa al centre d'una vall; la base està envoltada per camps de conreu, excepte el vessant Sud, per on passa el riu. En el passat el riu feia aquí una corba molt pronunciada, un meandre que envoltava la muntanya passant per on ara hi ha els conreus, però fa milers d'anys, el riu va fer dreuera tirant pel dret. Fa entre 5 i 10 milions d'anys el riu Calders formava aquí un ampli meandre que tendia a fer-se més i més pronunciat perquè els rius tendeixen a erosionar la riba externa dels revolts, de

manera que l'entrada i la sortida del meandre s'aproximaven lentament. Fa cosa d'un milió d'anys la muntanya del centre de la corba estava gairebé envoltada pel riu, era com una petita península unida a la veïna serra de les Abrines per un estret istme. Fa entre 100.000 i 300.000 anys els revolts d'entrada i de sortida s'havien aproximat tant que el riu va trencar la separació entre els extrems del meandre i va obrir una dreuera. Com que es van unir dos trams de riu que estaven a cotes diferents –el riu fa baixada– es va formar el saltant del molí del Castell, que encara existeix. Al llit abandonat pel riu devien restar durant un temps alguns petits estanys i aiguamolls que es van acabar omplint de sediments aportats pels torrents que baixen dels vessants, és la zona que ara es cultiva. (Informació de El Pou de la Gallina).

Història

El castell de Calders -del qual en queda poc més que un tros de la torre- està situat al capdamunt d'un turó delimitat per un meandre abandonat del riu Calders.

A la plana en primer terme no hi ha cap riu; el riu Calders hi havia passat fa milers d'anys en un meandre que, posteriorment, va abandonar al tallar i fer dreuera pel terreny que queda darrera del castell.

El castell està fonamentat a les calcàries esculloses de la Tossa, tan característiques de Calders. Va caldre un corrent considerable d'aigua durant milions d'anys per erosionar aquesta calcària tan dura i aïllar el turó. A la dreta de la imatge, el molí del Castell sí que queda proper al curs actual del riu.

A partir del meandre abandonat del Castell, el riu Calders circula profundament encaixat en una vall sinuosa, una successió de meandres molt pronunciats -aquests encara ben vius- fins a la seva confluència al riu Llobregat a Navarcles.